

GALENI MEDICA- MENTA CHYMICIS ME- LIORA.

VT simul undosum pelagus, terrasq; patentes,
Complexu sacro dissoluta nexa fovens,
Iupiter æthereis statisset tradere sceptris:
Vos, ait, astringi legibus hisce volo.
Magna parens tellus vestro perfusa liquore
Fundat opes varias pharmacum mistacibus.
Ploratus Mortis comites, & funeris atri,
Ista cogerunt iura tenenda dare.
Sic Deus humorum pontus, iussuq; calorem
Æthra dat, & tellus semina fœta parit.
Vidit & obstupuit data munera tanta Galenus,
Et cupit ardentem scire quid illa velint.
Pervigil immodico penetrans arcana labore,
Discit, & hinc miseriis communicata salus.
Agnovere pium ter sæcula quinq; magistrum,
In quibus illius laus sine labe stetit.
Vnus homo clamat longo post tempore natus
Chymicus: Orta meis est Medicina focis.
Siste tuos folles, Saturni parce senectæ,
Et teneat sexum casta Diana suum.
Has metamorphosis, nescivit doctior ætas,
Cognita nec prisca hæc Medicina fuit.
Improbe delirus, extinxit lumina flammæ,
Vertere cælestes non potes arte deos.
Num tua sola salus ars chymica? sola juvabis?
Hæc quàm difficilis, quàm tua vana solus?
Quàm pretij magni? Priamo tua pharmaca profunt:
Non emit hæc tanti res tibi curia domi.
Sed tuus humor erit, præterquam carius, & igne
Tostus & excustus, fatidius, acerbior, & mers.
Quæ virtus manifesta subest, face Mulciber urit.
Virtutem medicam chymica flamma vorat.
Quid quod multa tuum minerale pericula cingunt?
Pestifer inficiat cuncta metalla vapor?
Deniq; & hæc Medicis lex est. Contraria curant
Pharmaca; Dissimilis sit medicina malis:
Tu nova jura doces: Sit Pax, Concordia, & unam,
Sulphureis morbis Sulphur adesse decet.
Mercurius curet furtivo sisdere natum:
Est Veneris flammæ tollat amica Venus?
Hæc Medicina malum firmat: non frenat & aufert,
Hæc movet, haud removel: non fugat, immo facit.
Siste igitur Paracelse focos: assurge Galene,
Est antiqua salus, Est tua vera salus.
Quam coluit semper sapiens & doctus Vetustas,
Niliacus solers incolæ, Græcus, Arabi.
Hæc ita difficilis non est Medicina paratu,
Quin pretio exiguo sumere quisq; potest.
Nec duco Vulcani pede claudendo queritur, alto
Tramite, Natura est duxq; comesq; via.
Tuta quoq; & grata est, nec res ita plena pericli:
Nec, si sumatur copia magna, nocet.
Nil cineris, nil sordis habet, Natura coquendo
Reiicit impurum, solaq; pura trahit.
Abditus est illi vigor, & manifesta potestas,
Restituens duplici languida membra bono.

ERGO.

Vane salutifero cedas Paracelse Galeno,
Et palmam veteri det Medicina nova.
Cedar lymphæ furens, Sulphur, Sal, Alcohol, Elixir,
Dent Lunæ & Solis nomina falsa locum.

HVMORES MOR- BORVM CAUSAE.

Quid faciat tristes morbos, qua sidera cogant
Ante diem stygias corpus adire lacus,
Tempore quasitum longo, multoq; labore:
Inventus tandem, qui facit humor erat.
Ille jecur tundens, obstrusq; viscera torquens,
Naturæ rumpit vincula firma sacra.
Omnia causatur decumbens languidus æger.
Interea clauso victus ab hoste cadit.
Iratosq; deos, insensq; sidera clamat:
Pectore sed latitans est homicida suo.
Terrenus in cunctis liquor est, & fervidus humor,
Lymphaticusq; latex, æreusq; vapor.
Quatuor ex istis omnes constamus, & omnia
Pythagoræ numero statq; caditq; salus.
Frigida dum calidis moderantur, & humida secis,
In toto nusquam corpore morbus erit.
Connubium discors si quis dissolverit humor,
Omnibus ille unus candida fata negat.
Quæ data portarent morbi velut agmine fæto,
Præsentemq; agrum vimq; necemq; ferent.
Aspice, languentis, qui cæco exaustat igne,
Vi subito perijt, qui fuit ante, decor.
Desipit, extendit nervos, torquetur, anhelat:
Mens, cum lasso corpore, pressa jacet.
Aspice quos pungunt crescentia cornua Luna,
Dum geminas lumen stella benigna sumit:
Arx sacra concutitur, motus, pituita liquefcens,
Ad capitis nervos, flumine, tardat iter.
Aspice, tartareus miser quos opprimit humor,
Dum mentis obscuro carcere clausa gemit:
Mollia ventoso reboant hypochondria flatu,
Æthiopemq; patrem forma colore refert.
Quid referam morbos cunctos? quid singula dicam?
Vnde animas dulces linquere corpus habet?
Accipe nunc paucis, atq; omnia disce per unum:
Interitus varios Mors habet una modos,
Vi quondam veniens Ægypti è sinibus Orcus
Nuda suis Cæropi civibus arva dedit:
Sic ubi pallentes posuere cubilia morbi:
Invadent tacito corpora firma pede.
Et velut illa lues delata per æthera primum,
Mox & in humores fusa venena dedit:
Sic genus omne mali furtivo proxima gressu
Opprimit, & tandem quæq; remota petit.
Desine nunc alias querendo fingere causas,
Nam morbos, humor qui facit, ille fovet.
Quid dubitas? quid adhuc diffidens turbidus heres?
Quas æger Medico fundis ab ore preces?
Æstuo, da frigus: sum frigidus, adde calorem:
Dissolvo, o vitæ siccior esse queam.
Nonne vides, cholera tostos dejectio flavæ
Vi juvat, & tumidos liberat unda fluens?
Nonne vides, qua cuncta vorat discrimina plebis,
Vi membris languor, fœdus in ore color?

ERGO.

Qui negat humores nascentis semina morbi,
Illum non sanum pessimus humor agit.